

OSMANLI RESSAMLAR CEMİYETİ GAZETESİ (1911-1914)

İkinci Meşrutiyet'in (1908) ilanını takip eden süreçte yaşanan kısmen özgürlükçü dönem, her alanda olduğu gibi sanat alanında da bazı gelişmelere sahne olmuştur. 1909 yılında aralarında Sami (Yetik), Şevket (Dağ), Hikmet (Onat), İbrahim (Çallı), Ahmet Ziya (Akbulut), Ruhi (Arel), Ağâh Bey, Kazım Bey, Ahmet İzzet ve ilk heykeltıraşlarımızdan Mesrur İzzet'in de yer aldığı bir grup genç sanatçı "Osmanlı Ressamlar Cemiyeti" adında bir cemiyet kurmuşlardır. Osmanlı Ressamlar Cemiyeti, dönemin sanat ve sanatçı sorunlarına çözüm bulma amacıyla Osmanlı Devleti içinde 1909-1919 yıllarında arasında faaliyet göstermiş önemli bir kurumdur.

Cemiyet, ülkede Sanâyi-i Nefise Mektebi'nden sonra kurulmuş olan ikinci sanat kurumu hükmündedir ve Türk ressamlarının kurduğu ilk cemiyet olma özelliğini taşımaktadır. Cemiyet, "*Osmanlı devletinde ressamlığın ilerlemesi ve Osmanlı ressamlarının geleceklerini temin doğrultusunda birleşmeleri*" esasıyla bir araya gelmiştir ve halka resim sanatını ve sanatçıyı sevdirmeye mücadelesi vermiştir.

Osmanlı Ressamlar Cemiyeti, 1910 yılının Mart ayında, üyelerinin düşüncelerini ve sanat anlayışlarını topluma yansıtmak üzere *Osmanlı Ressamlar Cemiyeti Gazetesi* adlı mecmuanın ilk sayısını yayımlamıştır. Mecmuanın kapağına bakıldığında bir mühürü andıran tarzda düzenlenmiş "Osmanlı Ressamlar Cemiyeti" yazısı ve bu yazının hemen sağında kendisi de bir ressam olan Şehzade Abdülmecit Efendi'nin fırçalar, paletler ve defne yapraklarıyla süslenmiş bir portresi bulunmaktadır. Kapağın sol üst köşesinde ise "*Osmanlı Ressamlar Cemiyeti'nin naşir-i efkarıdır* (düşüncelerini neşreder). *Sanayi-i nefisenin* (güzel sanatların) *her şubesinden bahseder, ayda bir kere neşrolunur.*" ibaresi yer almaktadır. Dört yıllık yayın hayatı boyunca toplamda 18 sayısı çıkarılan mecmuanın son sayısı Temmuz 1914'te çıkarılmıştır ve yayın hayatı sona ermiştir.

Osmanlı Ressamlar Cemiyeti Gazetesi, yayınlanışından neredeyse bir asır sonra tüm sayıları toplanarak ve Latin harflerine aktararak bir araya getirilmiştir. Gazetenin içerisinde yer almış olan özgün resimler, fotoğraflar, çizimler, eskizler ve hatlar da kitaba dâhil edilmiş ve bu kıymetli çalışma 355 sayfa hacminde tek cilt olarak okurla buluşturulmuştur. *Osmanlı Ressamlar Cemiyeti Gazetesi (1911-1914)* Türk resim sanatının kurumlaşma ve çağdaşlaşma çabalarına şahitlik etmek isteyen, dönemin sanat meselelerine ilgi duyan ve sanat tarihiyle ilgilenen her okurun ilgiyle okuyacağı önemli bir çalışmadır.

Arş. Gör. Kemal ÇİNKÖ

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü